

Älvkarleby
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2019/2020

Vuxenutbildningen
Svenska för invandrare
Introduktionsprogrammen

Innehåll

Bakgrund.....	3
Utbildningsanordnarens skyldigheter enligt lagar och riktlinjer	3
Skollagen (2010:800) - kränkande behandling.....	3
Definitioner av begrepp	4
Diskrimineringsgrunder	4
Direkt och indirekt diskriminering	4
Målgrupp	5
Vision	5
Mål.....	5
Översikt av åtgärder för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och verka för lika rättigheter	6
Kartläggning och analys av risker	6
Åtgärder som ska genomföras 2019/2020	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Bakgrund

Enligt Diskrimineringslagen (2008:567) ska alla skolor ha en likabehandlingsplan som revideras och skrivs om varje år.

Syftet med en likabehandlingsplan är att förhindra och förebygga trakasserier och annan kränkande behandling i skolan. Tillsammans ska rektor, lärare och elever hjälpas åt att ta fram en likabehandlingsplan för att skapa en trygg skolmiljö. I planen ska det framgå hur skolan ska gå tillväga för att alla elever ska behandlas lika oavsett etnisk tillhörighet, funktionshinder, kön, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, eller ålder.

Utbildningsanordnarens skyldigheter enligt lagar och riktlinjer

Skollagen (2010:800) - kränkande behandling

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en **översikt över de åtgärder** som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för **vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas** eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden

Diskrimineringslagen (2008:567)- diskriminering och trakasserier

Arbetsgivare och utbildningsanordnare ska fr o m 1/1 2017 bedriva ett **förebyggande och främjande arbete för att inom verksamheten motverka diskriminering** och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter utifrån **samtliga sju diskrimineringsgrunder**.

Arbetsgivare och utbildningsanordnare ska även **ta fram och följa upp riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier** och sexuella trakasserier. I arbetet ska utbildningsanordnare **samverka med dem som deltar** i utbildningen (elever).

Aktiva åtgärder är ett främjande och förebyggande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på andra sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

De nya reglerna innebär att arbetet med aktiva åtgärder ska bedrivas i fyra steg:

- **undersöka om det finns risker** för diskriminering – inklusive trakasserier och sexuella trakasserier – eller repressalier (bestraffning) eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter
- **analysera orsakerna** till de risker och hinder som har upptäckts
- **åtgärda** – genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter
- **följa upp och utvärdera arbetet**

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunder

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna sju *diskrimineringsgrunderna*:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet,
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Direkt och indirekt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon diskrimineringsgrund.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte.

Likabehandling

Med begreppet *likabehandling* menas att alla elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Fortsättningsvis i den här skriften inryms begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Betyder att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet

Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Funktionshinder

Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell, heterosexuell läggning m.fl.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker någons värdighet.

Målgrupp

Elever inom följande skolformer berörs av planen:

- Grundläggande och gymnasial nivå kommunal vuxenutbildning
- Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare
- Särskild utbildning för vuxna
- Introduktionsprogrammen

Vision

Alla bidrar till en öppen och positiv arbetsmiljö Respekten för varje människa är ett självklart ställningstagande Arbetsmiljön är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Mål

Alla på skolan blir respektfullt och likvärdigt bemötta oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Ingen elev eller personal utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Personal och elever på skolan har kännedom om planen och hur man anmäler samt hur skolan utreder och åtgärdar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Översikt av åtgärder för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och verka för lika rättigheter

- Alla ska **känna till planen samt ha vetskap om rutinerna** för hantering av misstanke om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen ska fungera som ett stöd i arbetet.
- Skolan ska **undersöka om det finns risker** för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling eller andra hinder för elevers lika rättigheter och möjligheter.
- All personal ska **uppmärksamma och arbeta för att motverka** alla typer av kränkningar mellan elever samt mellan personal och elev.
- Rektor och lärare ska i olika **elevforum medvetandegöra eleverna** om rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Elevernas arbetsmiljö ska vara en stående punkt i forumen.
- Lärarna ska **uppmuntra eleverna att våga framföra** synpunkter genom att elever får träna demokratiska arbetsformer så som elevråd, värderingsövningar, diskussioner, rollspel, skolval.
- Elever ska inom utbildningen **få kunskap** om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Skolan ska **förenkla och underlätta inlämning** av synpunkter genom att elever ska ha möjlighet att lämna synpunkter i en "elevbrevlåda" som ska finnas tillgänglig i de olika skolbyggnaderna.
- Skolan ska i arbetet med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling **beakta elevernas olika förutsättningar** när det gäller exempelvis språkliga hinder och funktionsvariationer.

Kartläggning och analys av risker

Steg 1. Kartläggning

Vi ska kartlägga vilka risker som finns i verksamheten för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och icke likabehandling.

Steg 2. Analys

Vi ska analysera resultatet, klarlägga orsaken till att det finns en viss risk för diskriminering eller icke likabehandling, vilket är en förutsättning för att eventuella åtgärder ska bli verkningfulla. Ska ske under våren 2020 i samband med verksamhetsplaneringen för 2020/2021.

Steg 3. Åtgärder

Vi ska planera för åtgärder, samt upprätta plan för 2020/2021 om vilka åtgärder som ska genomföras och när.

Steg 4. Utvärdering och uppföljning

Vi ska årligen utvärdera och följa upp de åtgärder som har vidtagits för att kunna se i vilken mån dessa har haft avsedd effekt.